

Klausimai, kylantys rinkos dalyviams dėl elektros kainų stabilizavimo ir tiekėjo pasirinkimo termino atidėjimo

Dėl kompensacijos dydžio:

1. Ar Energetikos ministerija numano, kokio dydžio bus „amortizacija / kompensacija“? Kada ir kokiu būdu bus apskaičiuojamas kompensacijos dydis? Kas bus, jei paaiškės, kad reikalinga kompensacija yra stipriai didesnė, nei manyta pradžioje? (Pvz. per savaitę dujų ateities sandorių kainos šios žiemos laikotarpiui Olandijos TTF biržoje pabrango papildomai 20 proc.). Ir kas bus, jei paaiškės, kad visgi kompensacijos visai nereikia, o nustatyta visuomeninio tiekimo kaina 2022 m. pirmam pusmečiui yra didesnė nei rinkos kaina, t. y. ne tik kad nebuvo ko amortizuoti, bet ir gavosi teigiamas efektas?
2. Ar ministerija turi būdų užfiksuoti kompensacijos dydį? T. y. ar gali užfiksuoti žaliavų kainas 2022 m. pirmam pusmečiui ir tokiu būdu suvaldyti, kad amortizacija / kompensacija nebūtų neriboto dydžio? Tiekėjai dalinai gali tai padaryti.
3. Kodėl buvo pasirinktas 6 mėnesių laikotarpis amortizacijai / piko pjovimui? Kodėl pasirinktos 21 proc. pabrangimo lubos? Ar 21 proc. pabrangimo lubos skaičiuojamos nuo dabartinio visuomeninio tiekimo galutinio tarifo, ar tik nuo šiuo metu visuomeninio tarifo paskaičiavimui naudotos didmeninės elektros kainos? Kaip galutinį visuomeninio tiekimo tarifą įtakos ir kitos reguliuojamos dedamosios (ESO, LITGRID, VIAP), kurias taip pat moka ir visi likę rinkos dalyviai, įskaitant ir įmones?
4. Kaip bus surenkama kompensacija? Ar tai bus daroma per kažkokį papildomą tarifą? Ar tarifas bus pritaikytas „Ignitis“ paslaugoms ar ESO, o gal dar yra koks kitas modelis? Ar nebus permetamos šios prievolės bei finansiniai kaštai ir rizikos kitiems tiekėjams?
5. Kaip tiksliai bus paskaičiuojamas kompensavimo tarifas? Ar kompensuojamo tarifo dydis bus peržiūrimas? Ar yra tam numatytas mechanizmas? Pvz., prognozuojama, kad elektros suvartojimas ateityje turėtų didėti, tad jeigu absoliuti kompensacijos suma bus išskaidoma per kWh, tai suponuoja, kad ir kompensacijos dydis (EUR/kWh) turėtų mažėti?
6. Kas bus atsakingas už kompensacijos tarifo perskaičiavimą/ peržiūrėjimą? Jeigu VERT, tai reiškia, kad bus užkrauta papildoma funkcija reguliatoriui?
7. Ar kompensavimo tarifas bus taikomas visiems privatiems vartotojams nepriklausomai nuo to, ar jau pasirinko nepriklausomą tiekėją ar vis dar liko su visuomeniniu tiekėju? Jeigu taikoma visiems – kodėl turėtų būti baudžiami tie vartotojai, kurie jau pasirinko tiekėją ir jiems „amortizacija/ piko pjovimas“ visiškai neaktualus ir nereikalingas? Jeigu taikoma tik tiems vartotojams, kurie dar nepasirinko tiekėjo, kada bus fiksuojama, kas pasirinko, o kas ne? Teisingiausia būtų taikyti tik tiems, kas nepasirinko – nes tik jie naudosis „amortizacija / piko pjovimu“. Tačiau, jeigu taikoma tik tiems vartotojams, kurie dar nepasirinko (o nepasirinko mažiau suvartojantys vartotojai), tai reiškia, kad visas kompensacijos dydis bus užkrautas mažiausiems vartotojams, dėl ko jų situacija ilguoju laikotarpiu tikrai nepagerės.
8. Ar tokiu būdu nebus sukurtas precedentas Energetikos ministerijai naudoti tokį „amortizacijos / piko pjovimo“ mechanizmą ir ateityje? Ar esant dideliame neaiškumui energetinėse rinkose (pvz. desinchronizacija) ministerija po kelių metų neateis ir vėl su nauju „piko pjovimu“ ir liberalizavimo termino atidėjimu?

Dėl tiekėjo pasirinkimo termino atidėjimo:

1. Ar tiekėjo pasirinkimo datos atidėjimas reiškia, kad tiems vartotojams, kurie turi pasirinkti nepriklausomą tiekėją iki 2021.12.18, elektros tiekimą toliau užtikrins visuomeninis tiekėjas „Ignitis“?

2. Ar tai reiškia, kad tie vartotojai, kurie turėjo pasirinkti tiekėją iki metų galo ir tai padarė, dabar gali grįžti pas visuomeninį tiekėją? Tokiu atveju, ar visuomeninis tiekėjas pasiruošęs juos priimti?
3. Kaip bus su naujai prijungiamais vartotojais, t. y. jeigu naujas vartotojas pradės vartoti tik nuo 2023 metų ir niekada jokia „amortizacija/piko“ plovimu nesinaudojo?

Dėl sveikos konkurencinės aplinkos užtikrinimo:

1. Ar buvo įvertinta, kokią įtaką siūlomas „amortizavimo ir kompensavimo“ mechanizmas padarys konkurencinei aplinkai per ateinančius 5 metus? Dirbtinai sumažintos kainos jau sukuria išskirtines sąlygas bendrovei „Ignitis“.
2. Kaip bus užtikrinama, kad „Ignitis“ nesinaudos Energetikos ministerijos siūlomu „amortizacijos“ mechanizmu susitvarkyti savo galimai nesuvaldytas rinkos kainų rizikas ir kitiems segmentams (verslo, privačių vartotojų, jau pasirinkusių tiekėją)?